

Bijlage Kenmerken van ASS specifieke instrumenten

Instrument en jaartal (laatste versie):	screening of diagnostiek:	Ned. of vertaling:	geschikte leeftijd / voor speciale groepen:	tijdsduur afname:	wijze van afnemen:	Afnemer / bij wie wordt 't afgenomen:	Training nodig / kwalificatie	normgegevens:	kosten gebruik klinische praktijk:
CBCL Gedrags Vragenlijst voor Kinderen / Child Behavior Checklist. Nieuwste versie 2003	Screening De CBCL biedt geen diagnose, maar richtinggevend informatie om een diagnose te stellen; de CBCL maakt dan ook deel uit van een breder diagnostisch proces.	Oorspronkelijk Amerikaans, vertaald in Nederlands. De nieuwste versie van de CBCL is in januari 2003 op de markt gekomen. Van deze nieuwste versie is nog geen Nederlandstalige handleiding beschikbaar.	Er zijn 2 verschillende versies: voor 1½ -5 jr en 6-18 jaar.	Afnameduur bedraagt 15 tot 20 minuten, de scoring circa 5 minuten en de interpretatie duurt ook circa 5 minuten.	Schriftelijk -De CBCL 1,5-5 bevat 99 vragen over gedrags- en emotionele problemen bij het kind -De CBCL 6-18 bevat 118 vragen over vaardigheden en emotionele en gedragsproblemen van het kind of de jongere en 2 open vragen over andere problemen.	Ouders	Nee Er worden wel trainingen gegeven in het goed interpreteren van de uitkomsten.	De CBCL 4-18 (uit 1996) is voorgelegd aan een representatieve steekproef (gestratificeerd naar landsdeel en urbanisatieniveau) van 2227 kinderen uit 8 grotere gemeenten en 81 aselect getrokken gemeenten. De normgroep wordt gevormd door die 2068 kinderen die het afgelopen jaar geen prof. hulp hebben ontvangen en niet op het speciaal onderwijs zitten. De COTAN heeft de normen van de CBCL 4-18 in 1999 als goed beoordeeld. Van de nieuwste versie (2003) is nog niet genormeerd voor de Nederlandse situatie. normen: goed, betrouwbaarheid: voldoende, begripsvaliditeit: goed, criteriumvaliditeit: voldoende* * site van NJI.	Ja. CBCL 1,5-5: - gedragsvragenlijst €7,- (10 stuks); - handscoringsprofielen €7,- (10 stuks); De CBCL 6-18: - handleiding CBCL 4-18 (Nederlandse versie uit 1991) €36,-; - handleiding CBCL 6-18, YSR, TRF (nieuwe Amerikaanse versie) €55,-; - gedragsvragenlijst €7,- (10 stuks); - handscoringsprofielen voor jongens €7,- (10 stuks); - handscoringsprofielen voor meisjes €7,- (10 stuks); - handscoringsprofielen voor DSM-schalen €7,- (10 stuks); - Amerikaanse multiculturele handleiding CBCL

Instrument en jaartal (laatste versie):	screening of diagnostiek:	Ned. of vertaling:	geschikte leeftijd/ voor speciale groepen:	tijdsduur afname:	wijze van afnemen:	Afnemer / bij wie wordt 't afgenomen:	Training nodig/ kwalificatie	normgegevens:	kosten gebruik klinische praktijk:
									6-18, YSR en TRF €45,-.
Horende bij de CBCL: TRF; Teacher's Report Form	Screening		6-18 jr.	Afname-duur: zie hierboven	Schriftelijk 118 probleem vragen waarvan 93 ook op de CBCL/6-18 voorkomen.	Leerkracht	-	De TRF (1997) is genormeerd op een representatieve steekproef van 1720 4 tot 19 jarigen zonder recente professionele hulp, en op een klinische groep (N=1686) uit de regio Rotterdam. De COTAN heeft in 1999 de normen van de versie uit 1997 als goed beoordeeld.	Zie hierboven
Horende bij de CBCL: YSR; Youth Self Report	screening		11-18 jr.	Afname-duur: zie hierboven	Schriftelijk. Veel vragen zijn hetzelfde als CBCL/6-18, aangevuld met 14 sociaal wenselijke vragen.	Kind	-	De COTAN heeft in 1999 de normen van de YSR als goed beoordeeld.	Zie hierboven
SEV Sociaal Emotionele Vragenlijst. Uitgave: 2005	Screening	nieuwe Nederlandse lijst.	4 t/m 18 jaar	invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 30 minuten.	Schriftelijk, vragenlijst	ouder of de leerkracht	Nee.	De normen voor de ouderversie zijn gebaseerd op een aselect getrokken, representatieve landelijke steekproef van 2536 kinderen. Ditzelfde geldt voor de leerkrachtversie, hier bestaat de steekproef uit 1243 kinderen. In 2005 heeft de COTAN de normen van de SEV als goed beoordeeld. <i>uitgangspunten bij de testconstructie:</i> voldoende <i>kwaliteit testmateriaal:</i> goed <i>kwaliteit handleiding:</i> vold. <i>normen:</i> goed <i>betrouwbaarheid:</i> goed <i>begripsvaliditeit:</i> goed	- vragenlijsten met uitslagformulier: €28,15 (20 stuks) - handleiding: €53,00

Instrument en jaartal (laatste versie):	screening of diagnostiek:	Ned. of vertaling:	geschikte leeftijd/ voor speciale groepen:	tijdsduur afname:	wijze van afnemen:	Afnemer / bij wie wordt 't afgenomen:	Training nodig/ kwalificatie	normgegevens:	kosten gebruik klinische praktijk:
								<i>criteriumvaliditeit: goed</i>	
SRS Social Responsiveness Scale Versie; 2002	Screening (inventarisatie)	uit Amerika. Nederlands bewerking/vertaling	4-18 jaar	Afname-duur is 15 tot 20 minuten.	Schriftelijke vragenlijst van 65 vragen	ouders of leerkracht.	Nee.	normerings- en validiteitsonderzoek wordt uitgevoerd.	Ja startpakket 137.50, handleiding 75 en formulieren (250 62.50)
M-CHAT Modified Checklist for Autism in Toddlers Uitgave: 2001	screening signalerings instrument	Vertaling	18-24 maanden	De afname neemt enkele minuten in beslag.	Vragenlijst en observatie	Deel van de vragenlijst wordt ingevuld door de ouders, andere deel betreft observatievragen die door de jeugdarts wordt ingevuld.	-Nee	Er is weinig onderzoek gedaan naar de CHAT. Wel zijn er in een steekproef van 91 peuters van 18 maanden, vier peuters met autisme waargenomen. Op de leeftijd van 30 maanden bleken deze kinderen inderdaad autistisch te zijn. Sensitiviteit: 0.23 specificiteit: 0.93 (proefschrift Servatius-Oosterling)	Nee, de CHAT is vrij verkrijgbaar, aan het gebruik ervan zijn geen voorwaarden verbonden.
CoSoS/ ESAT Uitgave; 2009	Screening	In Nederland ontwikkeld	van 1 tot en met 3 jaar	De afname neemt ongeveer 30 minuten in beslag. De scoring en interpretatie duurt 5 minuten.	Vragenlijst dat afgenomen wordt tijdens een gesprek met de ouder, liefst met het kind erbij, zodat er geobserveerd kan worden.	Ouder	Nee, Kan toegepast worden op consultatie bureau, huisartsen praktijk, GGZ etc. geen psychodiagnostische scholing vereist.	De ESAT is niet genormeerd. Er wordt een afkappunt gebruikt om te bepalen of een kind wel of niet een verhoogd risico heeft op ASS. De Cotan heeft de normen als onvoldoende beoordeeld, omdat er te weinig informatie beschikbaar is over de onderzoeksgroep die gebruikt is voor het berekenen van het afkappunt; er zijn alleen normen voor 14 maanden; de scores (6 jaar later) retrospectief zijn bepaald.	JA Starterspakket 89 handleiding 44.95 EURO
CESDD	screening	Nederlands	3-39 maanden	10 minuten	Na observatie	Staf dagopvang	Ja, maar zeer laag intensief	Test is positief indien het kind niet voldoet aan 2 of meer van de 25 items.	

Instrument en jaartal (laatste versie):	screening of diagnostiek:	Ned. of vertaling:	geschikte leeftijd/ voor speciale groepen:	tijdsduur afname:	wijze van afnemen:	Afnemer / bij wie wordt 't afgenomen:	Training nodig/ kwalificatie	normgegevens:	kosten gebruik klinische praktijk:
AUTI-R Uitgave: 1991	Beoordelings - Schaal (meten dimensie van autisme)	Nederlands	Kinderen van 2 tot en met 12 jaar	Afname 30-45 minuten, scoring en interpretatie 5 tot 10 minuten	Observatieschaal; De score geeft weer hoe vaak bepaalde gedragsverschijnselen voorkomen.	beroepskrachten die het gedrag van het kind goed kennen	De gebruikers dienen aan kwalificatie niveau B te voldoen.	Er zijn normen voor sprekende kinderen van 36 t/m 83 maanden (N=175) en 72 t/m 155 maanden (N=349), en voor niet-sprekende kinderen van 10 t/m 83 maanden (N=106) en 72 t/m 155 maanden (N=76), uit Nederland en Vlaanderen. <i>uitgangspunten bij de testconstructie:</i> goed <i>kwaliteit testmateriaal:</i> goed <i>kwaliteit handleiding:</i> goed <i>normen:</i> voldoende <i>betrouwbaarheid:</i> goed <i>begripsvaliditeit:</i> voldoende <i>criteriumvaliditeit:</i> voldoende	Handleiding: 48,90 euro Formulieren kinderen 10 t/m 83 mnd (pak a 50 st): €41,90 Formulieren kinderen 72-155 mnd (pak a 50 st): €41,90 Sleutelform. sprekende kinderen 36-86 mnd (pak a 50 st): €41,90 Sleutelform. niet sprekende kinderen 10-83 mnd (pak a 50 st): €41,90 Sleutelform. sprekende kinderen 72-155mn (pak a 50 st): €41,90 Sleutelform. niet sprekende kinderen 72-155 mnd (pak a 25 st): €21,90
AVZ-R Autisme- en Verwante stoornissenschaal-Z Revisie Uitgave: 1999	Screening (meten dimensie van autisme)	Nederlands	Personen met een verstandelijke handicap vanaf 2 jaar	Invullen kost ongeveer 10-30 minuten.	12 dichotome gewogen uitkomsten voor 3 aspecten van PDD.	Professionele werkers die bekend zijn met autismespectrumstoornissen	Ja. De gebruikers dienen aan kwalificatie niveau B te voldoen.	Gewerkt met afkappunten PDD (score 10 tot 19) twijfel wel/geen PDD (score 7-9) geen PDD (score 6>).	Ja, handleiding € 40.- Formulieren per 25 stuks € 40.-

Instrument en jaartal (laatste versie):	screening of diagnostiek:	Ned. of vertaling:	geschikte leeftijd/ voor speciale groepen:	tijdsduur afname:	wijze van afnemen:	Afnemer / bij wie wordt 't afgenomen:	Training nodig/ kwalificatie	normgegevens:	kosten gebruik klinische praktijk:
				Scoring 1 minuut.		ornissen, verstandelijke beperkten en met het kind zelf.			
SCQ Social Communication Questionnaire Uitgave: 2002	Screening	Engels. Voortgeko men uit de Autism Screening Questionnaire (ASQ) en gebaseerd op de ADI-R. In Nederland s vertaald	Kinderen vanaf 4 jaar.	Maximaal 10 minuten, scoring duurt maximaal 5 minuten.	Vragenlijst; 40 vragen,	Moet ingevuld worden door ouders (zonder supervisie).	Nee.	Score 0-39 (hoge scores duiden op ASS), afkappunt ≥ 15 .	Kosten aan verbonden, goedkoper als je veel tegelijk besteld.
AQ Autism Spectrum Quotient Uitgave:2001	Screening	Engels, vertaald	volwassenen	10-15 minuten	Vragenlijst	Clïënt zelf	Nee.	?	Nee
EQ Empathy Quotient		Engels, vertaald							